

Kirjastolaiset tulevaisuuden tutkijoina syksyllä 2023

Tulevaisuuskahvit 23.1.2024

Mitä tehtiin?

- Tavoitteena oli kirjastolaisten tulevaisuusvalmiuksien parantaminen ja ennakoitaitojen kehittäminen
- Kaksi koulutuspäivää syksyllä 2023, näiden välissä välitehtävä
- Kouluttajana toimi tulevaisuusmuotoilun ja ennakoinnin asiantuntija Minna Koskelo
- Koulutuksessa pyrittiin tunnistamaan kirjastoalaan tällä hetkellä vaikuttavia muutoksia
- Mukana oli noin 25 kirjastolaista Etelä-Suomen eli AKE Porvoon ja Lahden AKEn alueelta

Koulutuksen kokonaisuus

3

1 Koulutuspäivä 1:

Ennakoinnin työote

Tulevaisuudentutkimuksen työkalut

2 Välitehtävä: Signaalit

Osallistujat tutkivat toimintaympäristössä ilmeneviä muutoksia ryhmissä.

Signaaleja muutoksesta kerättiin Miroon.

3

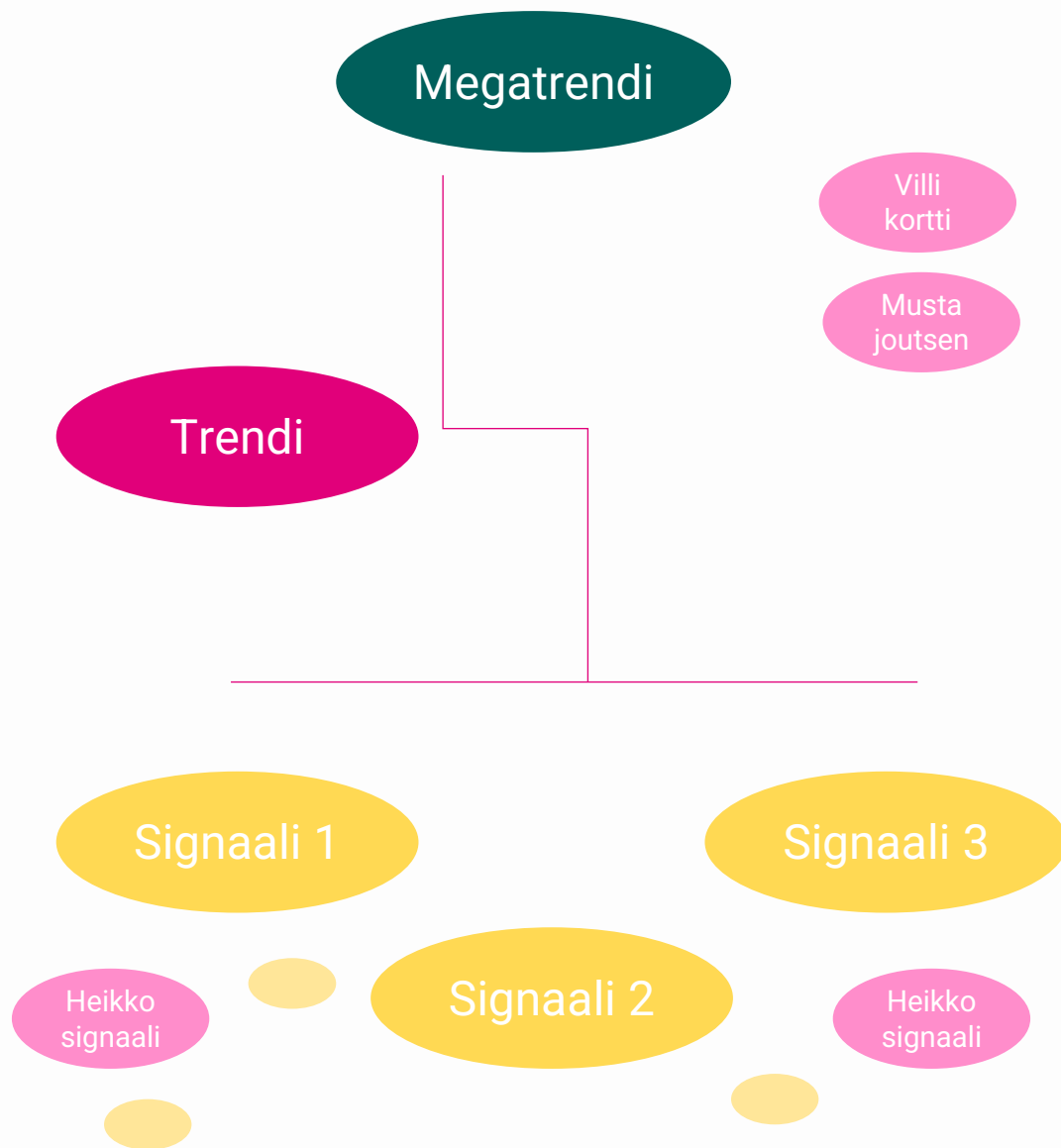
Koulutuspäivä 2:

Tulevaisuustiedon tarkastelu

Muutosajureiden tunnistaminen aineiston pohjalta

Ennakointi huomioi muutoksen

- Ennakoinnissa huomio on siinä, mikä on muuttumassa
- Millaisia muutoksia tapahtuu ihmisten asenteissa, arvoissa, käytöksessä, käytänteissä? Miten puhe ja kirjaston käyttö on muutoksessa? Miten arvot ja asenteet kirjastoa kohtaan muuttuvat?
- Yksi ennakoinnin haaste on liian kapea katse
- Ennakoinnissa hyödynnetäänkin systeemiajattelua: PESTE-viitekehys: Huomioidaan **politiikka, talous, yhteiskunta, teknologia ja ympäristö**
- Signaaleja olisi hyvä kerätä poikkitieteellisesti oman toimialan lisäksi muilta toimialoilta
- Signaali: uusi, yllättävä, outo asia

Muutoksen merkeistä mahdollisuuksiin

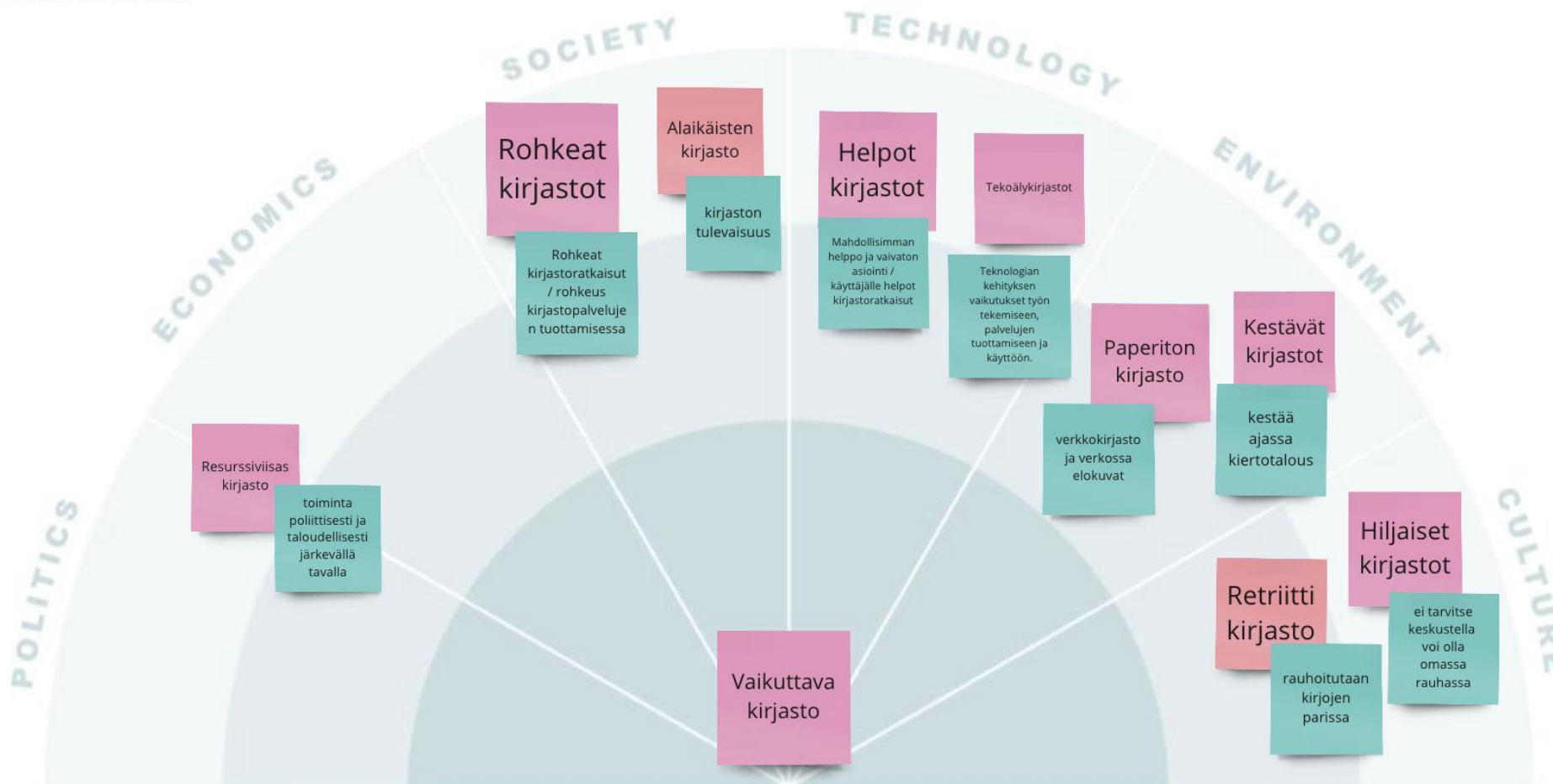
6

- Muutosajureita tunnistettiin löytämällä kerätyistä signaaleista samankaltaisuuksia
- Yksinään jääneet signaalit ovat mahdollisesti heikkoja signaaleja
- Tulevaisuusajattelussa signaalit tulevaisuudesta käännetään ymmärrettävään muotoon
- Trendi on havaittu muutos
- Megatrendi isompi taustalla vaikuttava muutosvoima tai kehityssuunta

Tunnistettuja muutosajureita

Esimerkki ryhmän löydöksistä, jotka analysoitiin PESTECiä vasten.

Powered by Yksitoista Helsinki Oy 2023©

Havaittuja muutoksia

Tulevaisuuden kirjastotila

- Esillepano on koko ajan tärkeämpää
- Eri palvelujen yhdistyminen saman katon alle
- Globaali kirjasto
- Kirjastojen yhteisöhäiriöt lisääntyvät

Havaittuja muutoksia

Tulevaisuuden kirjastopalvelut

- Kirjastot keitainä hälyisessä maailmassa
- Sosiaalinen kirjasto
- Mielpiteisiin vaikuttava kirjasto
- Brändätty kirjasto
- Helppo kirjasto
- Paperiton kirjasto
- Alaikäisten kirjasto
- Villi kortti: asiaton oleskelu sallittu!
- Villi kortti: Rajoitettu kirjasto

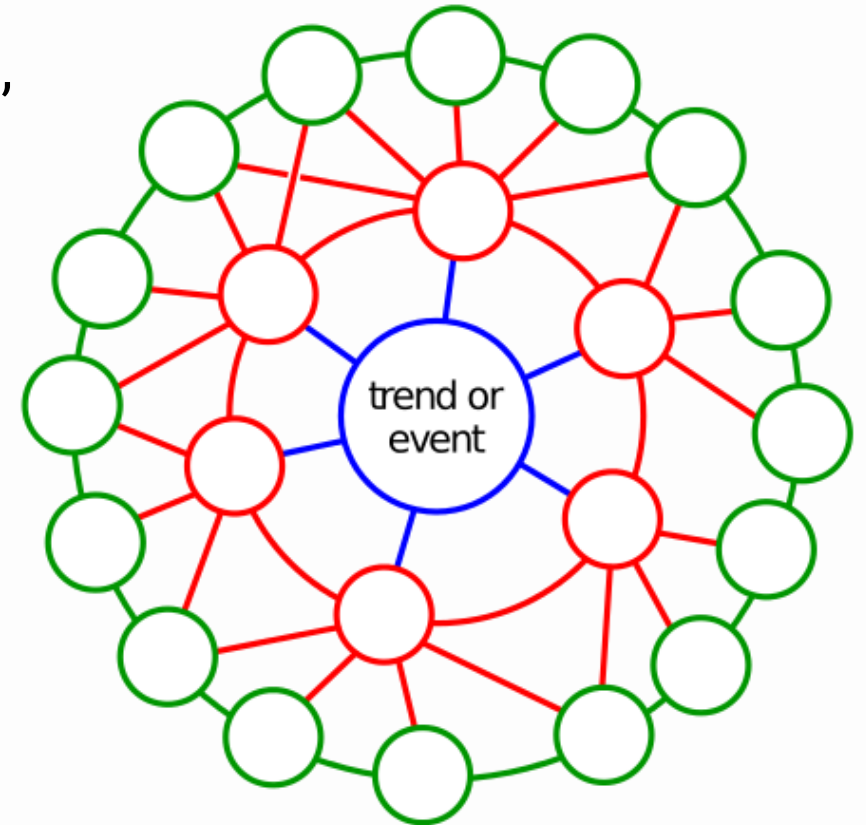
Havaittuja muutoksia

Tulevaisuuden asiakas

- Epäileväinen anarkistiasiakas
- Suvaitsematon asiakas
- Yhteiskunta- ja ympäristövastuullinen asiakas
- Älylaiteorientoitunut asiakas
- Moninaiset asiakkaat

Tulevaisuuspyörä

- Tulevaisuuspyörässä vaikutuskehille kuvataan vaikutuksia (haasteita, hyötyjä, mahdollisuuksia), joita kyseinen muutosajuri/trendi voi aikaansaada
- Koulutuksessa pohdittiin tunnistettujen muutosten vaikutuksia kirjastoalalle
- Entä jos kirjastossa olisi tulevaisuudessa?
 - Maksullisia lisäpalveluita
 - Päiväunihuone tai lepotila
 - Asiakkaille toiminnan mukaisia tiloja
 - Entä jos kirjasto olisikin tulevaisuudessa elämyskohde? Miten se muuttaisi kirjastotilaa ja palveluita? Entä henkilökunnan osaamisvaateita?

Tunnistetut muutosajurit kannattaa siirtää yhteisesti ymmärrettävään formaattiin

DIGIAIKA MUUTTAA TYÖYMPÄRISTÖJÄ

TYÖN LUONNE MUUTTUU FYSIISISTÄ YMPÄRISTÖSTÄ VIRTUAALISIIN TODELLISUUKSIIN.

Teknologian kehitys uudistaa yhteiskunnan toimintamalleja muuttamalla käsitteitä työympäristöistä. Työ yhdistyy vapaa-ajkaan ja digitaalinen vapauttaa ihmisen pois fyysisistä työympäristöistä kohti virtuaalisia todellisuuksia. Digitaalia ja virtuaaliset todellisuudet muuttavat ihmisten välistä vuorovaikutusta.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Digiaika muuttaa työympäristöjä

[Lue lisää](#)

TULEVAISUUDEN UUDET ASUMISTAVAT

PERHEEN ASUMISTAVAT MUURIKUNNASSA, UUSI KOTI AVAILUUKSIIN.

Ihmissien muutoksen, viihdyttämisen, luonnonvarojen ja viihtymisen mukainen kaupunki- ja sosiaalinen perheellinen on erittäin vauhdilla edistyneissä. Teknologian kehitys tukee mahdollisuuksien asuinmuotojen laajentamista avaruuteen ja viedon alle. Tulevaisuuden asuinmuotojen kehittäminen mahdollistaa ihmiskunnan ja elämäntapojen. Asumistavat muuttavat maailmanlaajuisen elämäntapojen.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Tulevaisuuden uudet asumistavat

[Lue lisää](#)

AKTIIVINEN VIRTUAALINEN VANHUUS

TEKNOLOGIAN KEHITYKSEN SIIRSIIN DIGITAALISIA PALVELUJA JA VIRTUAALITODELLISUUKSIA TUKEVA KÄYTTÖKÄYTTÖN KÄYTTÖ.

Digitaalisten palveluiden ja virtuaalitekniikan kehitys helpottaa elämäntapojen ja elämäntapojen erityisesti ikääntyneille uusia tapoja yhteisöllisyyteen ja aktiiviseen arkeen. Ikääntyneiden määrän lisääntyessä virtuaalisuus tarjoaa erilaisia virkkeitä kotiin ja keinojen sosiaalisten suhteiden ylläpitämiseen. Hoitajienkin käyttö on mahdollista tavata ystäviä, viettää iltaa omalsten kanssa tai tavata lääkäri.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Aktiivinen virtuaalinen vanhuus

[Lue lisää](#)

IHMISKONTAKTISTA TULEE LUKSUS

ENINEN NORMAALINA PÄIVITTÄISEN IHMISKONTAKTISTA TULEE HALLITTU LISÄPALVELU.

Virtuaaliteollisuus ja kaiken internet lisäävät ihmisten ja laitteiden välisiä yhteyksiä vähentämällä ihmiskontaktia. Hyvinvoinnin korostuksessa ihmiset tiedostavat teknologian korvaimia ja pelko teknologiaa kohtaan kasvava. Vauraan haluavat maksaa enemmän sosiaalisesta vuorovaikutuksesta. Käytöt ovat vaikeita, he joutuvat toimimaan laitteiden kanssa. Ihmiskontaktista tulee luksusta ja elänytä kasvava.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Ihmiskontaktista tulee luksus

[Lue lisää](#)

ARJEN ÄLYKÄS KOTI

YKSITTÄISEN KODIN LAITTEISTA KOHTI KÄYTTÖÄN TARPEISIIN MUKAUTUVAA PALVELUVALUUKSIA.

Teknologian avulla kodista tulee palveluvaluuka, joka vapauttaa resursseja merkityksellille aselle. Sosiaalinen kotirobotit korvaa perhekalenterin ja koordinoi perheen arkea. Terveystietojen kääntäminen kasvava ja osin myös automaatioita, kun älykäs kodinkoneet ovat yhteydessä verkkokäyttöön sekä huolto- ja silvospalveluihin.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Arjen älykäs koti

[Lue lisää](#)

ETÄILY OSAKSI ARKEA

MOREN AEMMIN FYSIISITÄ LÄSNÄKÖN VAIKUTTEET ARJEN TOIMINNAT TEHDÄN ETÄYHTÄYKSEN AVULLA.

Koronaviruksen vaikutus ihmisellä on maailmanlaajuisesti tapahtunut vauhdilla. Tämä joutuu arkki päivittäin enemmän kotiin. Käytön ja elämäntapojen muutokset, jossa sekin ennen palkan päällä tai kassatusta, syntyi virtuaalinen vuorovaikutus. Tulevaisuudessa työmuotoja ja erilaiset palvelumuotoilut näkevät edistyksellisen ja virtuaaliteollisuuden mahdollisuutta, johon tulian kantoon. Ymmärretään, että maailma onin laajentavaa myös kotona. Trendi vaihtuu erityisesti työelämään.

MUUTOSVOIMAT	AVAIMET
TEKNOLOGIAN KEHITYS PÄÄKÄSIÄ KÄYTTÄEN "MÄ TONKASAMMANKAAN EI LUOSTI SUUREKORTI TÄMÄN ASETTAVAAN KÄYTTÖÖN"	YHTEISKUNNALLINEN SUORITUS KÄYTTÖKÄYTTÖ KÄYTTÖKÄYTTÖ

Laurea Trendi Kirjasto - CE BY MC SA - 1 - Pääosittain Futuressiitä Ehdokas & Vuokko 2022

Etäily osaksi arkea

[Lue lisää](#)

KAIKKIALLINEN ÄLY

ITALIA TOSCANA

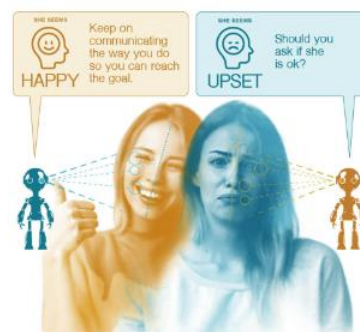
ARVOSTELTU

19.2

4.5 h

59/min

© 2021 HONKA DESIGN & THINKING OY | ALL RIGHTS RESERVED | www.honkadesign.fi

EMOTIONAALINEN INTERNET

Keep on communicating the way you do so you can reach the goal.

Should you ask if she is ok?

© 2021 HONKA DESIGN & THINKING OY | ALL RIGHTS RESERVED | www.honkadesign.fi

Mitä seuraavaksi? – Minnan vinkit

- Jatkaa toimintaympäristön muutosten seuranta, myös jo tunnistettujen muutosten osalta

-> **Jatkuva ennakointityö**

- Jatkaa tunnistettujen muutosten auki kirjoittamista, niin että kirjastot voivat mahdollisimman laajasti hyödyntää osallistujien havaintoja

-> **Trendikirjasto kirjastojen käyttöön**

- Jatkaa vaikutusten pohdintaa jo tunnistettujen muutosten osalta

-> **Ideoiden jatkotyöstäminen tulevaisuusmuotoilun keinoin**

-> **Ideoiden kokeileminen ja testaaminen kirjastotyöntekijöiden ja asiakkaiden kanssa**

Miten haluaisit olla mukana?

- A) Työstämässä olemassa olevaa materiaalia ja muodostamassa trendikirjastoa
- B) Pohtimassa trendikirjaston pohjalta kirjastoalan tulevaisuutta
- C) Jatkossa ennakointityön jatkuessa keräämässä signaaleja ja havainnoimassa tapahtuvia muutoksia
- D) Pienimuotoisemmin osallistumalla tulevaisuuskahveihin tai vastaaviin tapaamisiin, joissa pohditaan kirjastoalan tulevaisuuteen liittyviä teemoja
- E) Jotakin muuta, mitä?